

آیین‌نامه نحوه انتخاب کارشناسان استاندارد

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۷۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۹ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۱- و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت ۳۷۳ هـ- مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ « آیین‌نامه نحوه انتخاب کارشناسان استاندارد » را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - مؤسسه: مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.

ب - کارشناس استاندارد: اشخاص حقیقی یا حقوقی که صلاحیت آنها طبق ضوابط این آیین‌نامه توسط مؤسسه تأیید می‌شود و پروانه کارشناسی دریافت می‌نمایند.

ج - کمیسیون: کمیسیون انتخاب کارشناسان استاندارد موضوع ماده (۸).

ماده ۲- شرایط انتخاب اشخاص حقیقی به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- متدین به دین مبین اسلام و یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۲- داشتن تابعیت ایرانی.

۳- عدم محکومیت به محرومیت از حقوق اجتماعی.

۴- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

۵- دارا بودن مدرک علمی دکتری و سه سال سابقه کار و تجربه یا کارشناسی ارشد و پنج سال سابقه کار و تجربه یا کارشناسی و هشت سال سابقه کار و تجربه در رشته مربوط و مورد تقاضا.

۶- قبولی در آزمون کتبی.

تبصره ۱- در مواردی که رشته تحصیلی با رشته فعالیت مورد تقاضا منطبق نباشد لیکن متقاضی دارای تجربه حداقل دو سال بیشتر از سوابق موضوع بند (۵) باشد، متقاضی می‌تواند با تأیید کمیسیون پروانه کارشناسی دریافت نماید.

تبصره ۲- متقاضیان دارای یکی از شرایط زیر، می‌توانند با تأیید کمیسیون و تصویب رئیس مؤسسه بدون شرکت در آزمون کتبی پروانه کارشناسی دریافت نمایند:

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا در یکی از رشته‌های تخصصی مرتبط و دارای رتبه علمی استادی در یکی از دانشگاه‌های معتبر کشور.

۲- داشتن حداقل ده سال سابقه کار مرتبط در مؤسسه.

۳- داشتن حداقل پنج سال سابقه کار در مؤسسه و مشارکت در تدوین حداقل سه استاندارد ملی (به عنوان دبیر یا رئیس) یا حداقل یکصد ساعت آموزش (تدریس) در زمینه استاندارد یا ارائه حداقل دو طرح تحقیقاتی مرتبط.

۴- داشتن پنج سال سابقه کار در پست های مدیریتی مؤسسه.

تبصره ۳- کارکنان مؤسسه فقط در صورت قطع ارتباط استخدامی با مؤسسه و در دوران بازنشستگی می توانند با رعایت ضوابط مندرج در این آیین نامه جهت دریافت پروانه کارشناسی استاندارد اقدام نمایند.

تبصره ۴- انطباق مستندات و مدارک ارائه شده توسط متقاضیان در هنگام ثبت نام با شرایط و مدارک تعیین شده در این آیین نامه به عهده دبیرخانه کمیسیون می باشد.

ماده ۳- مؤسسه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که آزمون کتبی کارشناسان استاندارد حداقل سالی یکبار برگزار گردد.

تبصره - دستورالعمل نحوه برگزاری آزمون، نصاب نمره قبولی، مقررات رشته های تخصصی و شاخص های بررسی مستندات و نحوه احراز سوابق تجربی و برگزاری دوره های آموزشی ضمن خدمت کارشناسان استاندارد توسط مؤسسه تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۴- اشخاص حقوقی نظیر شرکت های بازرسی، آزمایشگاه های همکار، مؤسسات آموزشی و مانند آنها که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و توسط نظام تأیید صلاحیت ایران یا بخشهای صالح درون مؤسسه تأیید صلاحیت می شوند، به شرط دارا بودن حداقل یک نفر کارشناس استاندارد که به موجب این آیین نامه پروانه کارشناسی دریافت نموده است، می توانند پروانه کارشناسی دریافت نمایند. کلیه خدمات کارشناسی اشخاص حقوقی باید به تأیید کارشناس حقیقی یادشده برسد.

تبصره ۱- آن دسته از آزمایشگاه های همکار و شرکتهای بازرسی که براساس مقررات موجود تأیید صلاحیت شده اند موظفند ظرف یکسال نسبت به انطباق خود با شرایط این آیین نامه اقدام نمایند. مؤسسه نیز موظف است ضمن برگزاری آزمون اختصاصی، آنان را در اولویت صدور پروانه کارشناسی قرار دهد. در غیراینصورت خدماتی که توسط شرکت و آزمایشگاه همکار مذکور به عنوان کارشناس استاندارد ارائه می گردد فاقد اعتبار می باشد.

تبصره ۲- مؤسسه بر اشتغال کارشناس حقیقی استاندارد در مؤسسه یا شرکت متقاضی نظارت می نماید.

ماده ۵- داوطلبان واجد شرایط مندرج در ماده (۲) و تبصره های مربوط در این آیین نامه، برای دریافت پروانه باید ضمن حضور در جلسه کمیسیون که با حضور معاون برنامه ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه (رئیس کمیسیون) یا نماینده وی تشکیل می گردد پس از ادای سوگند به شرح متن پیوست که به مهر « پیوست تصویب نامه هیئت وزیران » تأیید شده است و امضاء سوگندنامه، پروانه کارشناسی استاندارد را با امضای رئیس مؤسسه یا مقام مجاز از سوی وی دریافت خواهند نمود.

تبصره - پروانه کارشناسی استاندارد اشخاص حقوقی (اعم از مؤسسات و شرکتها) نیز پس از ادای سوگند و امضاء سوگندنامه توسط مدیرعامل یا بالاترین مقام مؤسسه یا شرکت مربوط به ایشان اعطا می شود.

ماده ۶ - مدت اعتبار پروانه کارشناسی استاندارد سه سال از زمان صدور خواهد بود.

تبصره - تمدید یا تجدید پروانه کارشناسی استاندارد اشخاص حقیقی منوط به گذراندن دوره های آموزشی مربوطه (حداقل بیست ساعت در سال) و اجرای دقیق وظایف و دستورالعمل های مرتبط، ارائه گزارش فعالیت و اخذ تأیید معاونت برنامه ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه می باشد.

ماده ۷- در موارد زیر پروانه کارشناسی لغو خواهد شد:

۱- از دست دادن شرایط تأیید صلاحیت به تشخیص کمیسیون.

۲- صدور حکم قطعی به محرومیت از حقوق اجتماعی توسط مراجع صالح.

۳- اخراج یا انفصال از خدمت کارشناس حقیقی دارای پروانه استاندارد از شرکت و مؤسسه تأیید صلاحیت شده و عدم بکارگیری فرد جایگزین.

ماده ۸ - اعضای کمیسیون به شرح زیر تعیین می شوند:

۱- معاون برنامه ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه (رئیس).

۲- معاون نظارت بر اجرای استاندارد و سیستم های کیفیت یا یکی از مدیران کل مؤسسه به نمایندگی از وی.

۳- مدیر کل امور استانها و دبیرخانه شورای عالی استاندارد.

۴- دو نفر کارشناس فنی خبره به پیشنهاد معاون برنامه ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه و تأیید رئیس مؤسسه.

۵ - نماینده جامعه کارشناسان استاندارد با تأیید رییس مؤسسه.

۶- مدیر امور آموزش و ترویج مؤسسه (دبیر و رییس دبیرخانه).

تبصره - جلسات کمیسیون با حضور حداقل پنج نفر از اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات با رأی چهار عضو حاضر در جلسه لازم الاجرا می باشد.

ماده ۹- مجموعه وظایفی که به موجب قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۱- و اصلاحات بعدی آن به عهده موسسه می باشد، جزء وظایف کارشناس استاندارد خواهد بود.

ماده ۱۰- دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- موظفند در مواردی که نیاز به استفاده از خدمات مؤسسات، شرکتها و اشخاص حقیقی فعال در حوزه استاندارد دارند، از کارشناسان حقیقی و حقوقی دارای پروانه کارشناسی استاندارد استفاده نمایند.

تبصره ۱- مؤسسه می‌تواند در موارد لزوم انجام وظایف و خدمات کارشناسی موردنیاز خود را از طریق عقد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی به تریبی که شرح خدمات موردنظر در آن درج گردیده، براساس بند «ه» ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳- و مفاد فصل سوم آیین‌نامه آن موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۴۱۷۸/ت ۳۴۱۶۲-ه مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶، به کارشناس واگذار نماید.

تبصره ۲- در مواردی که کارشناس استاندارد خدماتی را در رابطه با موضوع وظایف مؤسسه به بخشهای دولتی و غیردولتی ارائه می‌دهد مکلف است یک نسخه از گزارش عملکرد و کارشناسی خود را به نحوی که مؤسسه تعیین خواهد نمود، به دبیرخانه کمیسیون تسلیم نماید.

ماده ۱۱- اظهارنظر کارشناس باید مستدل، صریح و شامل کلیه نکات و توضیحاتی که برای تبیین نظریه ضروری است یا توسط کمیسیون مشخص می‌شود باشد. کارشناس استاندارد موظف است در حدود صلاحیت خود نظر کارشناسی را به طور کتبی و در مهلت مقرر به مراجع ذیربط تسلیم و نسخه‌ای از آن را تا مدت پنج سال بعد از تاریخ تسلیم نگهداری نماید.

ماده ۱۲- کارشناس استاندارد موظف است در امور ارجاعی در صورت وجود جهات رد، موضوع را بطور کتبی اعلام و از مبادرت به کارشناسی امتناع نماید، در غیراین صورت متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر محکوم می‌شود. جهات رد کارشناس همان جهات رد دادرسی مندرج در ماده (۴۶) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری - مصوب ۱۳۷۸- می‌باشد.

ماده ۱۳- حق الزحمه اشخاص حقیقی دارای پروانه کارشناسی استاندارد برای انجام وظایفی که به آنان ارجاع می‌گردد به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - دارندگان درجه دکتری به ازاء هر ساعت کار کارشناسی (۱۵۰) درصد قیمت پایه.

ب - دارندگان درجه کارشناسی ارشد به ازاء هر ساعت کار کارشناسی (۱۲۰) درصد قیمت پایه.

ج - دارندگان درجه کارشناسی به ازاء هر ساعت کار کارشناسی (۱۰۰) درصد قیمت پایه.

تبصره ۱- قیمت پایه هر سال توسط کمیسیون تعیین و پس از تأیید رئیس مؤسسه اعلام می‌شود.

تبصره ۲- مؤسسه می‌تواند بابت ایاب و ذهاب کارشناسان استاندارد به ازاء هر دو ساعت حداکثر معادل یک ساعت حق الزحمه رده کارشناسی مربوط اضافه پرداخت نماید.

تبصره ۳- در صورتی که انجام کار کارشناسی حسب درخواست اشخاصی غیر از مؤسسه انجام شده باشد پرداخت حق الزحمه کارشناس به عهده درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۱۴- تخلفات کارشناسان استاندارد به شرح زیر می باشد:

- ۱- عدم حضور در مراجع صالحه برای انجام کارشناسی در وقت مقرر بدون عذر موجه.
 - ۲- عدم انجام به موقع امر کارشناسی و یا امتناع از کارشناسی در مواقعی که کار از طریق مؤسسه ارجاع شده باشد.
 - ۳- مسامحه و سهل انگاری در اظهارنظر کارشناسی هر چند در تصمیمات مراجع صلاحیت دار تأثیرگذار نباشد.
 - ۴- تسلیم اسناد و مدارک به اشخاصی که قانوناً حق دریافت آن را ندارند و یا امتناع از تسلیم آنها به اشخاصی که حق دریافت آن را دارند.
 - ۵- سوءرفتار و اعمال خلاف شئونات شغلی.
 - ۶- نقض قوانین و مقررات در اظهارنظر کارشناسی.
 - ۷- انجام کارشناسی و اظهارنظر در اموری که خارج از صلاحیت کارشناس است.
 - ۸- انجام کارشناسی و اظهارنظر با وجود جهات رد کارشناسی.
 - ۹- اظهارنظر خلاف واقع.
 - ۱۰- انجام کارشناسی و اظهارنظر با پروانه ای که اعتبار آن منقضی شده است.
 - ۱۱- افشاء اسرار و اسناد محرمانه و تخلف از سوگند.
 - ۱۲- اخذ وجه یا مال مازاد بر تعرفه دستمزد.
 - ۱۳- انجام کارشناسی و اظهارنظر در زمان تعلیق پروانه کارشناسی.
- ماده ۱۵- تنبیهات به ترتیب درجه عبارتند از:
- ۱- تذکر بدون درج در پرونده کارشناس.
 - ۲- تذکر با درج در پرونده کارشناس.
 - ۳- تعلیق پروانه کارشناسی حداقل به مدت سه ماه و حداکثر تا پایان مدت اعتبار پروانه.
 - ۴- عدم تمدید و صدور مجدد پروانه از یکسال تا سه سال در استان مربوطه.
 - ۵- عدم تمدید و صدور پروانه در سطح کشور.
 - ۶- لغو پروانه کارشناسی در صورت احراز زایل شدن یکی از شرایط تأیید صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی.

ماده ۱۶- کمیسیون مرجع تشخیص تخلف و صدور رأی محکومیت به یکی از تنبیهات مندرج در آئین نامه با رعایت تناسب تخلف و تنبیه می باشد که با دعوت از یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس کل دادگستری استان (در صورت معرفی) تشکیل می شود.

تبصره ۱- در صورتی که اعمال ارتكابی کارشناس علاوه بر تخلف، به دلیل وجود شاکی خصوصی واجد وصف حقوقی یا کیفری باشد کمیسیون موظف است پرونده امر را به مرجع قضایی صلاحیت دار ارسال نماید. رأی مراجع قضایی مانع از اجرای تنبیه های تعیین شده در این آیین نامه نخواهد بود.

تبصره ۲- در صورت اثبات غرض مجرمانه در رابطه با تصمیمات کمیسیون، می توان اعضای کمیسیون را تحت تعقیب قضایی قرار داد.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۶/۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

سوگند نامه

به نام خداوند یکتا

« به خداوند متعال سوگند یاد می کنم تا در کلیه اموری که برای کارشناسی به من / به این شرکت / مؤسسه محول می شود به راستی و درستی اظهار نظر نمایم و اغراض شخصی خود را در آن دخالت ندهم و ضمن رعایت جانب عدالت و انصاف، رازدار و امین باشم و خداوند متعال را در همه حال ناظر و شاهد اعمال خود بدانم.»